

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การปักครองห้องถีนเป็นรากฐานของการปักครองระบบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันศึกสอนการเมืองการปักครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำไปสู่ความศรัทธาเลื่อมใสระบบประชาธิปไตย การปักครองส่วนห้องถีนจะทำให้ประชาชนรู้จักตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกรักในความสำคัญของตนเองคือห้องถีน ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วม รับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหาและช่วยกันแก้ไขปัญหาของห้องถีนตน (โภวิทย์ พวงงาม, 2552 : 33)

ที่ผ่านมาประเทศไทยได้พยายามส่งเสริมการกระจายอำนาจให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง นับตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 และมาตรา 282 ถึง มาตรา 290 ที่ได้กำหนดแนวทางการกระจายอำนาจแก่องค์กรปักครองส่วนห้องถีน ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ห้องถีนตามหลักแห่งการปักครองตนของตามเจตนาและของประชาชนในห้องถีน โดยองค์กรปักครองส่วนห้องถีนสามารถมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปักครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ โดยรัฐบาลเป็นผู้กำกับดูแลองค์กรปักครองส่วนห้องถีนเท่าที่จำเป็นภายใต้กฎหมาย รวมทั้งกำหนดวิธีทัศน์การกระจายอำนาจสู่ห้องถีน (คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปักครองส่วนห้องถีน, 2445 : 2)

จากนโยบายการกระจายอำนาจสู่ห้องถีน เป็นการจัดความสัมพันธ์ทางอำนาจหน้าที่ระหว่างราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนห้องถีน ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อสังคมมีการพัฒนาด้านต่างๆ ประชาชนจึงมีความคาดหวัง และเรียกร้องการบริการจากรัฐเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่รัฐมีข้อความสามารถและทรัพยากรที่จำกัด ในการตอบสนองความต้องการของประชาชน จึงต้องมีการกระจายอำนาจสู่ห้องถีนเพื่อลดบทบาทของรัฐในส่วนกลาง และเพิ่มอำนาจของห้องถีน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของห้องถีน เพื่อที่จะตอบสนองการเรียกร้องและความต้องการ ห้องถีนได้อย่างรวดเร็ว ทั่วถึง และตรงกับความเป็นจริงที่ชุมชนต้องการ การเข้ามามีส่วนร่วม

ในการปกป้องส่วนท้องถิ่นของประชาชนในระบบประชาธิปไตย เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ประกาศหนึ่งของระบบการเมือง เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิทธิที่จะละเอียด มีได้และใช้แทนกันไม่ได้ ส่วนประเทศที่ต้องยอมรับพัฒนาทางการเมืองเพื่อไปสู่ความเป็น ประชาธิปไตยที่สมบูรณ์นั้น นักกฎหมายและนักวิชาการด้านการพัฒนาการเมืองบางท่านมี ความเห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่ขาดเสีย ไม่ได้ในกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในการบริหารการปกครองระดับท้องถิ่น เพื่อที่จะทำให้การบริหารงานของแต่ละท้องถิ่นสามารถตอบสนองต่อความต้องการของ ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งประชาชนในแต่ละท้องถิ่นมีรู้ถึงความต้องการและปัญหาของ ตนเอง ได้ดีกว่าบุคคลอื่นซึ่งมิใช่เป็นคนในท้องถิ่น การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ปกป้องท้องถิ่นจึงเท่ากันเป็นการยอมรับว่าความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น แตกต่างกัน และผู้ที่จะสามารถรู้ถึงความต้องการ และสามารถตอบสนองได้ตรงความต้องการ ก็คือประชาชนในท้องถิ่นนั้นเอง (กิติพงษ์ เร่งดูนอมทรัพย์, 2550: 2)

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีการถ่ายโอนการให้บริการสาธารณูปะรแลงเปรียบเทียบดัง ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก ทำให้ท้องถิ่นมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการ พัฒนาประเทศและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชน ดังนั้นการถ่ายโอนอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นการให้โอกาสประชาชนมีส่วนร่วม ในการบริหารงบประมาณสู่ท้องถิ่น ที่ผ่านมาความ ต้องการของท้องถิ่นในเบื้องต้นคือการบริหารส่วนตำบล ที่มักมากกว่างบประมาณที่ได้รับการ จัดสรร แนวทางของการถ่ายโอนการกิจของรัฐให้แก่ท้องถิ่น ได้มีการกำหนดความหมายของ การกิจที่ถ่ายโอน และหลักการที่นำไปในการถ่ายโอนการกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการถ่ายโอนการกิจทั้งสิ้น 245 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนการกิจ 50 กรม ใน 11 กระทรวง กำหนดกลุ่มการกิจที่จะต้องถ่ายโอนจำนวน 6 ด้าน คือด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ด้านการบริหาร จัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปวัฒนธรรมฯ รีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น (คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2545: 3-4)

ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต แบ่งการถ่ายโอนภารกิจ ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 2 ฉบับ ดังนี้ แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 มีภารกิจถ่ายโอน จำนวน 103 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 26 กรม ใน 7 กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่าง ๆ คือ ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านงานสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์พัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก ศตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส ด้านนันหน้าการการส่งเสริมกีฬา การจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ด้านการศึกษา การจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ ด้านการสาธารณสุข การสาธารณสุขการรักษาพยาบาลและการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ ด้านการปรับปรุงแหล่งชุมชน แออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย (คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 : 3-4) แผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2551 มีภารกิจถ่ายโอน จำนวน 9 ภารกิจ 19 งาน โครงการ กิจกรรมมีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 7 กรม ใน 5 กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่าง ๆ คือแผนภารกิจด้านการส่งเสริมอาชีพ กลุ่มภารกิจด้านการการส่งเสริมอาชีพ กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์ แผนภารกิจด้านสวัสดิการสังคม กลุ่มภารกิจด้านการสังคมสงเคราะห์พัฒนาคุณภาพชีวิตการส่งเสริมคุณภาพชีวิต กลุ่มภารกิจด้านการส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสคนพิการ และผู้สูงอายุ ควบคุมหอพักเอกชน (คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2545 : 40-41)

องค์การบริหารส่วนตำบลป้อม อำเภอเมืองน้อย จังหวัดขอนแก่น เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลป้อม ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของ นายอำเภอ ผู้ว่าราชการ และกระทรวงมหาดไทย โดยมีภารกิจอำนาจหน้าที่ภายใต้ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับและติดตามรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญต่อประชาชนในเขตตำบลป้อม อำเภอเมืองน้อย จังหวัดขอนแก่น ประชาชนทุกคนมีสิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นและความต้องการในการรับบริการสาธารณูปการขององค์การบริหารส่วนตำบลป้อม อำเภอเมืองน้อย จังหวัดขอนแก่น โดยที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลป้อม มีการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ประจำปี ทั้งนี้ได้ผ่านการเสนอกำนันต่อองค์การให้แก่ประชาชน ซึ่งเป็นเสมือนแผนการดำเนินงานในแต่ละปี ทั้งนี้ได้ผ่านการจัดทำแผนพัฒนาสามปีซึ่งถือเป็นกรอบการดำเนินงานที่สำคัญขององค์การบริการส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป้อมเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางมีงบประมาณใน

การดำเนินงานในแต่ละปี ในที่มีหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบทั้งหมดจำนวน 10 หมู่บ้าน ทำให้ การดำเนินงานในแต่ละปีต้องการจัดสรรงบประมาณให้สมดุลและสอดคล้องกับความต้องการ ของประชาชนในทุกหมู่บ้านและขณะเดียวกันต้องจัดสรรงบประมาณบางส่วนสำหรับอุดหนุน ส่วนราชการ เอกชน หรือกิจการยังเป็นสามารถประโภช์ทำให้การดำเนินงานภายใต้ งบประมาณที่จำกัดในแต่ละปี ไม่อาจตอบสนองความต้องการของประชาชนจากทุกหมู่บ้านได้ ทั้งหมด

จากการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลป้อม อำเภอปีอิยน้อย จังหวัด ขอนแก่น ที่ผ่านมา ได้ทำการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการของ องค์กรบริหารส่วนตำบลป้อม อำเภอปีอิยน้อย จังหวัดขอนแก่น โครงการประเมิน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีประจำปี 2555 คณะกรรมการตรวจประเมิน การรับรองการปฏิบัติราชการ (Core Team) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของ องค์กรบริหารส่วนตำบลป้อม อำเภอปีอิยน้อย จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 94.88 โดยงานที่มีความพึงพอใจ สูงสุด คือ งานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และด้านที่มีความพึงพอใจสูงที่สุด คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก หลากหลาย และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละงาน ผลได้ดังนี้ งานบริการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และรายการที่มีความพึงพอใจที่สุด คือ ด้านสิ่ง อำนวยความสะดวก งานด้านบริการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยภาพรวมมีความพึง พึงพอใจอยู่ในระดับมาก และรายการที่มีความพึงพอใจสูงที่สุด คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก งานด้านบริการอินเตอร์เน็ต โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และรายการที่มี ความพึงพอใจสูงสุด คือ ด้านเข้าหน้าที่/บุคลากรผู้ให้บริการ

องค์กรบริหารส่วนตำบลป้อมแม้จะมีความพร้อมระดับหนึ่งในการดำเนินงาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน แต่ในสภาพความเป็นจริงปัญหาสังคมในพื้นที่ ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นยังคงพบปัญหาในการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับความตระหนักรู้การให้ความสำคัญในการดำเนินงาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งจะต้องมีความตระหนักรู้และมุ่งเน้นไปที่ นโยบาย ไม่แตกต่างมากนัก ส่วนใหญ่จะให้ความสนใจในด้านโครงสร้างพื้นฐานมากเกินไป ดังจะเห็น ได้จากนโยบายที่ว่า น้ำไหล ไฟสว่าง ทางดี และจะให้ความสนใจในด้านงานส่งเสริมคุณภาพ ชีวิตอย่างมาก เพราะเป็นงานที่ไม่สามารถวัดผลที่เป็นรูปธรรมได้ ประกอบกับงบประมาณ รายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวนบุคลากร ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรและการ

มีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นตัวแปรที่จะทำให้การดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ให้กับประชาชนสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์ของแต่ละภารกิจ จากการดำเนินงานด้านงาน ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ผ่านมา ในฐานะที่เป็นผู้วิจัยเป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น จึงเห็นความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษา ขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น จึงเห็นความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหาร ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหาร ส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบลโดยผ่านกระบวนการแสดงความคิดเห็น และคาดหวังว่าข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ครั้งนี้ สามารถนำมาปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอ เปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของ ประชาชนและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริม คุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น
- เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริม คุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอาชีพ หมู่บ้านที่อยู่อาศัย รายได้ และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน
- เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตของ องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น

สมมติฐานการวิจัย

- ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัด ขอนแก่น มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพขององค์การบริหารส่วน ตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับปานกลาง
- ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัด ขอนแก่น จำแนกตามอาชีพ หมู่บ้านที่อยู่อาศัย รายได้ และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพของชีวิตขององค์กรบริหารส่วนตำบลbamป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ผู้มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในหมู่บ้านที่อาศัยเพลพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลbamป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น จำนวนทั้งสิ้น 1,215 คน (ฝ่ายทะเบียน รายภูร์อำเภอเปือยน้อย, 2555 : 35)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ในหมู่บ้านที่อาศัยเพลพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลbamป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น จำนวน 301 คน คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาง Taro Yamane (Taro Yamane, 1973 : 727 : อ้างถึงใน บุญชุม ศรีสะอาด, 2545 : 43)

2. ด้านตัวแปรในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ หมายถึง ข้อมูลที่นำไปได้แก่ อาชีพ หมู่บ้านที่อยู่อาศัย รายได้

และ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

2.2 ตัวแปรตาม หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์กรบริหารส่วนตำบลbamป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น โดยศึกษาองค์ประกอบของความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต 6 ด้าน ของกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ ปปท. พ.ศ. 2556 ดังนี้ ด้านการพัฒนาคนและสังคม ด้านการเก็บไข้ไข้ปัญหาความยากจน ด้านการพัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนการค้าและการลงทุน ด้านการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หมู่บ้านในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
ขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น จำนวน 10 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่บ้านขาม
ป้อม หมู่บ้านหนองโก หมู่บ้านส้มปออยใหญ่ หมู่บ้านหินขาว หมู่บ้านส้มปออยน้อย หมู่บ้านนา
เสถียร หมู่บ้านวังผือ หมู่บ้านหนองนกเขียน และหมู่บ้านหนองนกเขียน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ใช้เวลาในการวิจัยระหว่างเดือน พฤษภาคม – กันยายน 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความคิดเห็นที่มีเหตุผล อารมณ์ ความ
รู้สึกรวมทั้งแนวโน้มการกระทำ ของบุคคลที่มีต่อสิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์ในช่วงเวลา
ใดเวลาหนึ่ง แล้วแสดงออกมาโดยการพูดหรือเขียน และการแสดงออกดังกล่าววนนี้ย่อมขึ้นอยู่
กับหลักความรู้ ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งบุคคลอื่นอาจไม่เห็นด้วยก็ได้
ขององค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อการดำเนิน
งานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย
จังหวัดขอนแก่น

การดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพขององค์การ
บริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติกำหนด
แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นตามแผนกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และแผนการกระจายอำนาจแก่องค์กรบริหาร
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2551 โดยการสอบถ้วนความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์กรบริหาร
ส่วนตำบลขามป้อม แบ่งประเภทงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตออกเป็นทั้งหมด 6 ด้าน

การส่งเสริมคุณภาพชีวิต หมายถึง การทำให้คนในองค์การบริหารส่วนตำบล
ขามป้อม มีความพึงพอใจในชีวิต ที่เป็นสุขมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจอยู่ในครอบครัวที่
อบอุ่น มีความมั่นคงทาง เศรษฐกิจมีชีวิตอยู่ในสังคม และสภาพแวดล้อมที่ดี มีการพักผ่อน
หย่อนใจที่เพียงพอ มีความพร้อม สามารถที่จะดำรงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม สามารถ

แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ปัญหาที่สลับซับซ้อนได้ และสามารถดำเนินชีวิตด้วยวิธีการที่ขอบธรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนประสงค์ภายใต้เครื่องมือและทรัพยากรที่มีอยู่

ด้านการพัฒนาคนและสังคม หมายถึง การดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล ตามป้อม เกี่ยวกับ การพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา การพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น การพัฒนาส่งเสริมสุขภาพและอนามัย และการพัฒนาด้านการกีฬาและนันทนาการ

ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน หมายถึง การดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลตามป้อม เกี่ยวกับ การส่งเสริมศักยภาพและขีดความสามารถ การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาและส่งเสริมด้านสวัสดิการของชุมชน

ด้านการพัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่ หมายถึง การดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลตามป้อม เกี่ยวกับ การก่อสร้างและปรับปรุง บำรุงดูแล สะพาน ทางเท้าและท่อระบายน้ำ การขยายเขตไฟฟ้าและไฟฟ้าสาธารณะ การก่อสร้างและขยายเตประปา การส่งเสริมน้ำตราชาร เป้าระวังรักษาบ้านคัญสืบสานติดตามสภาพชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืนและการส่งเสริมระบบความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ลดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว อุบัติเหตุ อาชญากรรมและการบรรเทาสาธารณภัย

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การค้าและการลงทุน ในที่นี้หมายถึงการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลตามป้อม เกี่ยวกับ การส่งเสริมและเพิ่มทักษะอาชีพ ของครัวเรือนและกลุ่มอาชีพ และการสร้างตระหนักแก่ผู้ประกอบการและผู้บริโภค

ด้านการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง การดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลตามป้อม เกี่ยวกับ การสร้างจิตสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อมและกระบวนการจัดการทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หมายถึง การดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลตามป้อม เกี่ยวกับ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรทุกภาคส่วน การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและองค์กรให้มีขีดความสามารถในการพัฒนา การส่งเสริมระบบการบริการประชาชนตามมาตรฐานสากล (PSO) และการส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

องค์กรบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันแบบและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5)

พ.ศ. 2546 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ในการวิจัยครั้งนี้คือ องค์กรบริหารส่วนตำบลตามปีอ่อน อำเภอเปียงน้อย จังหวัดขอนแก่น

ประชาชน หมายถึง หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 1,215 คน ใน การวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลตามปีอ่อน อำเภอเปียงน้อย จังหวัดขอนแก่น (ฝ่ายทะเบียนรายภูร์ อำเภอเปียงน้อย, 2555 : 35)

หัวหน้าครัวเรือน หมายถึง สมาชิกในครัวเรือนส่วนบุคคล ซึ่งได้รับการยกย่องให้ เป็นหัวหน้าครัวเรือน และ โดยทั่วไปเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบสูงสุดในการปกครอง หรือเป็นผู้ อุปถัมภ์ในเชิงเศรษฐกิจและสวัสดิการของสมาชิกในครัวเรือน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริม ให้องค์กรบริหารส่วนตำบลตามปีอ่อน อำเภอเปียงน้อย จังหวัดขอนแก่น ดำเนินงานด้านงาน ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้นไปและเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงาน ให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้ง ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY